

Florennes

Zowel in 1919, 1921 als 1922 won een renner uit Florennes de Tour de France. Afgezien van de stad Parijs is het bescheiden dorpje in Wallonië de enige plaats die meer dan één Tourwinnaar voortbracht. Het waren sowieso gouden tijden voor het Waalse wielrennen. De renners van het fameuze *Escadron du Sud* kozen de wegen rond het dorp als hun trainingsgebied.

In de Rue Rohan Chabot in Florennes passeer ik een lila huis waar op de voorgevel een plaquette prijkt die passanten eraan herinnert dat hier Firmin Lambot woonde, in de Rue de Mettét hangt een gelijksoortige bronzen plaat op de plek waar het huis van Léon Scieur stond. Verderop in het dorp staan nieuwbouwhuizen aan de doodlopende Rue Scieur-Lambot. Nergens een straatnaambordje te bekennen. Misschien is het gestolen. Misschien moet het nog gemaakt worden en kwam er iets tussen, net als bij het monument voor Lambot en Scieur waarvan lokale kranten een aantal jaren geleden schreven dat het op de enige rotonde in het dorp zou komen te staan. Die rotonde heb ik gezien, een monument niet.

Firmin Lambot, zo leert de plaquette op zijn huis, won de Tour in 1919 en 1922. Léon Scieur was de beste in 1921. Lambot was bovendien de eerste renner die een gele trui meer naar huis mocht nemen. Om de klassementsleider voor het publiek herkenbaar te maken, had Tourdirecteur Henri Desgrange in 1919 bedacht dat diegene een trui moest dragen in de kleur van het papier waarop zijn krant *l'Auto* werd gedrukt.

De twee kampioenen uit Florennes kenden elkaar goed. Ze scheidden twee jaar en het waren de prestaties van Lambot die Scieur ertoe brachten een fiets te kopen en ook te gaan koersen. Om die fiets te kunnen betalen moest de beresterke arbeidersjongen hard werken op het land en in de fabrieken, eenmaal deel uitmakend van het peloton kreeg hij de bijnaam *La Locomotive*.

Ook de andere renners van het *Escadron du Sud* waren stuk voor stuk afkomstig uit het arbeidersmilieu. Emile Masson uit Morialmé, een dorpje onder de rook van Florennes, werkte vanaf zijn elfde in de mijnen. Tien jaar later bood de koersfiets hem een ontsnappingsroute. Tot twee keer toe won hij de Ronde van België en in 1923 Bordeaux-Parijs.

In de Tour van 1920 werd Masson vijfde. In dat jaar bezetten Waalse renners de plekken twee tot en met zeven in het algemeen klassement van de Tour, achter Brusselaar Philippe Thys. De man die de toon zette door meteen de eerste rit te winnen, Louis Mottiat, kwam uit de buurt van Charleroi. Hetzelfde gold voor de broers Hector en Louis Heusghem. Hector eindigde als tweede in de Tour van 1920 en 1921, Louis was vijfde in het eindklassement in 1911, won een rit in 1912 en sloot de Tour van 1920 af met een ritzege en een zesde plaats in Parijs. Jean Rossius, geboren in de omgeving van Luik, werd Belgisch kampioen in 1919 en won in zijn carrière in totaal vijf Touretappes. In 1920 was hij de nummer zeven in de eindrangschikking, en daarmee dus de zesde Waal. De twee grote sterren van het Waalse wielrennen werden in 1920 derde en vierde. Over een afstand van ruim 5500 kilometer reed Lambot zes minuten en drie seconden sneller dan Scieur.

Firmin Lambot verhuisde in 1916 naar de Antwerpse voorstad Borgerhout, waar hij later een fietswinkel zou openen. Hij bleef wel naar zijn dorp komen om er met zijn vrienden te fietsen. Tot op de dag van vandaag is hij de oudste Tourwinnaar in de geschiedenis. Hij was zesendertig toen hij zijn tweede editie won.

Léon Scieur bleef zijn geboortedorp trouw. Na zijn carrière begon hij er een smederij, annex garagebedrijf en ijzerhandel. Op de stoep van zijn huis in de Rue de Mettet verzamelden zich in de jaren vijftig en zestig de wielervrienden wanneer hij de radio harder zette om de verslagen van de Tour de France te volgen. Samen bespraken ze dan de koers. Het huis maakte plaats voor een appartementenblok, maar de plaquette houdt zijn naam in ere. Hier woonde een Tourwinnaar. Tegenwoordig veroorzaken straaljagers van de nabijgelegen vliegbasis de meeste opschudding in het dorp, behalve op de dag dat de jaarlijkse Grand Prix Scieur-Lambot wordt verreden. Deze koers voor junioren en espoirs finisht om de hoek bij de voormalige woonst van Scieur, in de Rue de la Chapelle. Bij wijze van ereloot aan de beide oud-winnaars passeerde de Tour de France in 2004 door Florennes en ook de Giro d'Italia kwam hier voorbij, in 2006 – al verschenen de twee lokale grootheden er nooit aan de start.